DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه
سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال ششم شماره ۱۴۰
شماره مسلسل ۱۰۰۷
پنجشنبه ۱۸ جوزا ۱۳۸۵ هـ. ش
۱۱ جمادی الاول ۱۴۲۷ هـ ق
8 June, 2006

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.R.C

ځینې "بلوا ګر" پیژندل شوي دي

د استخباراتو اداره وايي د کابل په تيري بلوا کې ورو ډلو لاس درلود خولانده معلومه چې د لويو سياسي ډلو پکې لاس وو که نه؟

په کابل کې يوې خبرې ناستې ته دافغانستان د ملي امنيت د اداري مشر امرالله صالح ددغو ډلو په اړه نور حزئيات ورنکړل. خو ويې ويل چې يوشمېر نيول شوي کسان د هغې ورځې د مظاهرو پارونکي دي.

ده وويل لاهم په کابل کې د پېښې د عاملينو دنيولو لړۍ روانه ده. د کورنيو چارو وزارت په همغه ورځ ددغې پېښې د کابوکولو په اړه د پولېسو له کړنو دفاع کړې پر دواړو ادارو نيوکې شته چې د جوزا په ۸ يې دپېښې دکابو کولو هڅې يې نېمګړې وې. په کابل کې د تېرې دوشنبې د خونړيو مظاهرو په تړاو خبريالانو ته دا دافغانستان د استخباراتو داداري لومړۍ څرګندونې دي.

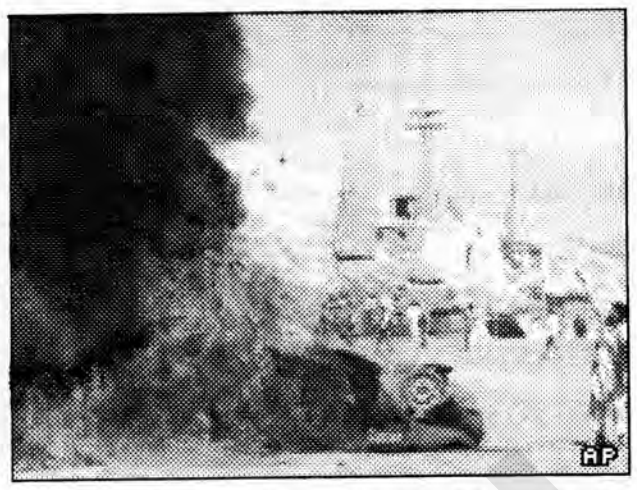

ددغې اداري مشر امرالله صالح وويل د پېښې په تړاو يې تر ۲ سوو زيات کسان نېولي چې تر نيمايي ډېر يې اوس هم ددوی سره په بند کې دي او پلټنې ترې روانې دي. ۴مخ

بحث پیرامون چگونگی کار مشترک

مقامات عالي رتبه جهت بحث روی روابط میان وزارت دفاع، وزارت داخله وپارلمان برای سه روز پی در پی در مقر وزارت امور داخله گردهم آمدند. در اعلامیه منتشره از سوی نیروهای ائیتلاف بین المللی آمده است درین نشست مقامات بلند رتبه پیرامون چگونگی طرز کار مشترک وزارت داخله، وزارت دفاع وپارلمان افغانستان برای ساختار یک اساس که بتواند ضروریات مردم افغانستان را جوابگو باشد صحبت وگفتگو کردند.

در ولسوالی چوره ۲۵ طالب کشته شده

وزارت دفاع میگوید شمار تلفات جنگجویان طالب در عملیات ولسوالی چوره ولایت ارزگان به ۲۵ تن رسیده است.
جنرال محمد ظاهر عظیمی سخنگوی وزارت دفاع گفت این افراد در عملیات روز گذشته در ولسوالی چوره کشته شده اند.
آقای عظیمی گفت در جمله کشته شده گان سه قوماندان مشهور طالبان نیز شامل اند.
خبر برگذاری پژواک گفته است ولسوالی چوره ولایت ارزگان هفته قبل برای سه روزبتصرف طالبان قرار داشت که بعد از درگیری های شدید دوباره به کنترول دولت درآمد.

دو فیر راکت بر میدان هوایی ننگرهار پرتاب گردید

میدان هوایی ولایت ننگرهار دیروز مورد هدف دو فیر مرمی راکت قرار گرفت.
یوسف ستانیزی سخنگوی وزارت داخله ضمن تائید این خبر گفت این حمله ساعت ۶ صبح دیروز صورت گرفت که در آن کسی کشته ویا زخمی نشده است.
آقای ستانیزی گفت در رابطه به وقوع این حادثه تحقیقات آغاز شده است.

ناټو دافغانستان پر حالاتو بحث کوي

د ناټو چارواکي وايي افغانستان کې يې د ځواکونو پر وړاندې ځينې تنګونې شته چې د بروکسل په غونډې کې به پرې خبرې وشي.
په پام کې ده چې د افغانستان د ملي دفاع وزير جنرال عبدالرحيم وردګ او په افغانستان کې د ناټو د ځواکونو ملکي سلاکار حکمت چتين د ناټو دغړو هيوادونو په رائلونکې غونډې کې دګډون په موخه بروکسل ته ولاړ شي.
په افغانستان کې د ناټو ملکي ويانډ مارک ليټې په يوې خبرې ناستې کې وويل له افغانستان څخه د ملي دفاع د وزير ښاغلي وردګ په مشرۍ بروکسل ته د افغان پلاوي تګ دا ښيي چې افغانستان د ناټو د ځواکونو دکار په لومړيتوب کې ځای لري. ۴مخ

د ميدان وردګو په ولايت ددايايك غونډه

دجوزا په شپاړسمه نيټه دميدان وردګو په ولايت کې ددايايك مسوولينو لخوا يوه لويه غونډه ترسره شوه ۴مخ

کشته شدن دو امریکایی تایید شد

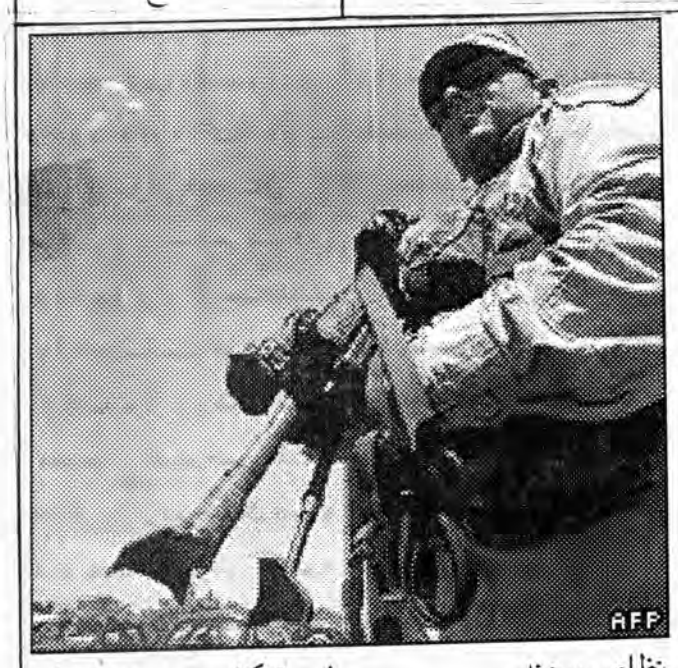

نظامیان امریکایی مستقر در افغانستان کشته شدن دو سرباز امریکایی در ولایت شرقی ننگرهار را تایید کرده اند.
دگروال (سرهنگ) تام کالینس، سخنگوی نیروهای ائتلاف تحت فرمان امریکا در یک کنفرانس خبری در کابل گفت که این سربازان در اثر انفجار یک بمب در کنار جاده ای در ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار کشته و یک مترجم افغان نیز زخمی شده است.
این انفجار دوروز قبل روی داده بود و طالبان مسئولیت آن را به عهده گرفتند ولی مقامات افغان در آن زمان از تلفات این بمبگذاری ابراز بی اطلاعی کردند.
سخنگوی نیروهای ائتلاف گفت این انفجار هنگامی روی داد که گروهی از سربازان امریکایی در جریان اجرای یک عملیات نظامی بودند.
روز گذشته یک کاروان نیروهای امریکایی در ولایت خوست در جنوب شرق کشور نیز هدف حمله انتحاری قرار گرفت که در آن دو سرباز امریکایی زخمی شدند.

سرمقاله

مردم چگونه داوری کنند؟!

باتعطیل پارلمان، به نظر میرسد که هم کابینه دولت وهم قوه قضائیه بدون آنکه رأی تائید از شورای ملی را اخذ کرده باشند، تا آمدن نمایندگان مجلس از تعطیلات شان همچنان به کار خود شان ادامه خواهند داد.
این یک نمونه از ناهنجاری هایی است که در چارچوب دولت موجود رخ داده است وهمچنان با خاموشی بدرقه میشود.
درحالیکه قانون اساسی با صراحت حکم می کند که بعد از نخستین اجلاس شورای ملی، یک ماه بعد از تشکیل پارلمان، کابینه پیشنهادی باید غرض گرفتن رأی تائید و یا رد و کسب مشروعیت به شورا معرفی گردند.
بگذریم از اینکه، مشغولیتهای شورای ملی در ساختار طرز العمل داخلی شان ووقفه های پیش آمده این مجال را به تعویق افگند، اما در هر صورت مسوولین قوه اجرائیه بخصوص آقای رئیس جمهور باید در قسمت پیشنهاد وزیران رد شده واعضای شورای عالی ستره محکمه به شورامراتب و مفاد اجرأ وتعمیل قانون اساسی را قانوناً درنظر می گرفتند و به آن احترام میگذاشتند.
طوریکه دیده شده آقای رئیس جمهور به دلایلی که نزد شان موجود بود پیش از آغاز تعطیلات شورای ملی اصولاً این مأمول را به فرجام می رسانیدند.
اکنون طوریکه دیده میشود، نه تنها وزرای رد شده بلکه اعضای مردود ستره محکمه از سوی شورای ملی ازهمان روزهای رأی گیری تاکنون بدون دغدغه به کارشان میپردازند، گویا هیچ حادثه ای اتفاق نیفتاده است!
اما اگر با انصاف به داوری بنیشینیم، امکانات دیگری نیز وجود داشت که آقای رئیس جمهور مرعی میفرمودند.
نخست اینکه کسان دیگری از جمله معینان ادارات مربوط را به عنوان سرپرست موظف میفرمودند و یا اینکه شخصی و اشخاص دیگری را بدون تأخیر به شورای ملی پیشنهاد میفرمودند تا رأی تأیید می گرفتند.
شورای ملی نیز قانوناً مکلف بود بدون تأخیر در مورد اشخاص تازه معرفی شده اجراأت لازم را میکردند.
اما اینکه این مهم عملی نشد، همان تهدید تحکم آمیز یکی از مسوولین قوه اجرائیه به خاطر تداعی می شود که به وکلای مردم گفته بود اولین و آخرین لست پیشنهادی رئیس جمهور همین است!
چنانیکه می بینیم گویا آن تهدید واقعاً تحقیق یافته باشد! و شورای ملی مجاب شدند و به رخصتی شان رفتند.
از سوی دیگر برخی از محافظه کاران جانبدارانه رگهای گردن و گلو را می پندانند که رئیس جمهور در مقام رئیس دولت، حق دارد هر که را نصب وباعزل و ... کنند، محق است.
کیست تا این سخن را مردود بشمارد؟ اما جای گفتن یک سخن باقیست و آن اینکه با این کار مردم دو واقعیت را آشکارا می نگرند:

ص۴

بی اعتمادی ، میان مردم وحکومت خط فاصل میکشد

پیوسته به گذشته

میر عبدالصمد حدید

که صحنه دیگری از واقعیت دخالت دولت درانتخابات پارلمان وتشکیل فرمایشی پارلمانرا بنمایش میگذارد پارلمانی که بنیاد آن برپایه دستورالعمل ها وروش های نامعقول انتخاباتی تحمیلی خارجیان حاکم استوار وبا انبوه تقلب، جعل ، معامله گری های پولی و ضد اخلاقی اعمال نفوذ نماینده گان گروه های قدرتمند حاکم درحاکمیت های محلی اعمال نفوذ مسوولان دولتی ودخالت های نا مشروع حاکمان خارجی ومصرف ده ها میلیون دالری کاندیدان درکمپاین انتخاباتی که منابع تمویل عده زیادی مبهم است باید دلیلی باشد که یک مامور دفتر بگوید لست ارسالی اعضای کابینه اولین وآخرین است و لزوماً افغانستان دارای پارلمان باشد که ترکیب آنرا بیش از پیش مشخص ساخته بودند از رژیم کمونست الحادی دست نشانده شوروی افرادی وجود دارد که صد ها هزار افغان را بجرم اسلام بودن ودفاع از استقلال وتمامیت ارضی کشور درمقابل تجاوز خارجی قتل عام یا زنده بگور و ده ها هزار خانه وقریه را در بمباردمان های هوایی وزمینی تخریب کردند درین پارلمان کسانی وجوددارند عضو پارلمان شده اند که با کمونستهای رژیم پیشین تضاد آشتی ناپذیر داشتند وکسانی وجود دارد که درجنگهای داخلی نیز هزاران انسان بیگناه را به قربانگاهای مرگ فرستادند درین پارلمان کسانی وجود دارند که تعصب لسانی ومذهبی را روشی برای تحکیم پایه های قدرت میدانند و به آن دامن میزنند، کسانی وجود دارند که از طرق نامشروع قاچاق مواد مخدره ، غصب و تصاحب زورمندانه املاک مردم غصب و فروش املاک دولتی ملکیت عامه وغارت کمک های خارجی برای بازسازی افغانستان ثروت وسرمایه اندوخته اند، درین پارلمان کسانی وجود دارند متعلق به گروه های مختلف که درطول سالیان متمادی زیر چتر کمک های مالی وسیاسی کشورهای خارجی، خون جوانان، پیران ، زنان واطفال افغانستان درسالهای بحران رشد ونمو وبعید است به آسانی ازتملک حامیان خود خارج شده بتوانند درین پارلمان افرادی وجود دارند که مدت ها قبل افغانستان را ترک وخارجی شده اند وبالاخره وبالاخره جاسوسان وعوامل شناخته شده بیگانه افرادی از اتباع کشورهای همسایه داشت حداقل به اظهارات عاجزانه آن مرد مستاصل ایرانی درتلویزیون مبنی بر اینکه زنش اغفال وبه افغانستان فرار کرده که قلب هر بیننده با وجدان را جریحه دار وغمگین ساخته بود توجه میکردند وتحمل آن زن اغفال شده راه یافته با جعل وتقلب به پارلمان رابرای خود جرم، گناه ، خیانت ملی محسوب واخراجش میکردند، درجریان مباحثات برای کسب رای اعتماد که هم برای اعضاء جهت مطرح نمودن سوالات ونقطه نظرات وهم برای کاندید وزیران برای پاسخ دادن به سوالات ومطرح نمودن پلان کاری آینده وقت کافی داده نشده بود، سوالات مطرح شده از کاندید وزیران اکثر تکراری وبعضاً بی محتوا وفاقد تناسب لازم با امورات وظیفوی وزارت مربوط بود یعنی سوالات مسلکی وفنی مطرح نمیگردید وکاندید وزیران هم سعی میکردند فعالیت های گذشته خود را پرثمر وآینده پرکار وموفقیت آمیز را نوید بدهند، ولی بعلت نبود وقت ویا بعلت خستگی بخاطر حتماً پایان یافتن پرسش وپاسخ ها از وزیر مربوط ولو تا بعد ازظهر بصورت متواتر ادامه یابد ویا بهر دلیل دیگری به برخی سوالات پاسخ نمیدادند بعد از گذشت چند روز از جلسات پرسش و پاسخ دستگاه حاکم جلسات دوامدار با اعضای پارلمان را درقالب مهمانی ها وشب نشینی ها تدارک دید ونام آن را گذاشت جلسه آشنایی کاندید وزیران با نماینده گان درحالیکه اکثر کاندیدان وزارتخانه ها ازکابینه های قبلی بودند که اکثر مردم با سابقه کاری شان آشنا و دود آتش بدون گرمایشان بچشم هرکس رفته ، بهر صورت طبق شایعات دراین جلسات ومهمانی ها تعارفی که نماینده پارلمانی آقای کرزی وبعضی اعضای پارلمان آنرا به شیوه کهن مهمان پذیری وعزت افغانیت پیوند میدهند وکاندید وزیران حاضر نبودند به یک فرزند شهید و معلول، مستمد، بیوه، درمانده و مستحق صد افغانی کمک منظور کنند، میلیون ها افغانی مصرف وشایع است برای تعدادی زنان اعضای پارلمان سیت های طلا وبرای تعدادی مردان بسته های دالر داده شده اگر پول های هنگفت مصارف مهمانی ها ودرصورت واقعیت داشتن پول های رشوه را کاندید وزیران داده باشند.

ادامه دارد

کشکي زه هم ... !!!

محمد ابراهیم مهیثلی

له هغه وخته چي په
هیوادکي ددموکراسي
اودبشر دحقوقوخبروزور
اخیستی ،ورسره سم دځینو
ښځو ژوند هم ډیر بدلون
موندلی دی . هرچیري چي
کوم دفتر ،غونډه اویاهم کوم
مجلس ته سرورښکاره کړې
نوخامخابه دنارینه ووترمنځ
څو ښځي ناستي وي ،که څه
هم دغونډې موضوع
یااجنډاعبه بل څه وي
خودبرخه والوڅخه به کوم
څوك د ښځو پرحقوقوباندي
رڼااچوي اوبیابه
دطالبانودحکومت په وخت
کي
دښځوپرکوردکښېنولوخبر
ي به هم ورسره تړي
اوټینګاربه کوي چي ښځوته
بایددلومړیتوب حق ورکړل
شي زه ددغه ورونوخبري
تائیدوم خکه ښځوته نه
یوازي اوس بلکي څوارلس
سوه کاله پخواداسلام
سپېڅلي دین بشپړحقونه
ورکړیدي اودوی یې
دژوندی ښخولوڅخه دتل
لپاره ژغورلي اودمور،
خوراو میرمن په
درنوالقابوڼ ویاړلي
اونازولي دی
.خوزموږداځینوخلکویوازي
ددموکراسي
اوآزادی نومونه اورېدلي دي
اوپه هرځای کی ناري وهي
چي :« ښځوته دي
ددموکراسي اوبشري
حقوقوپه رڼاکی حق ورکړل
شي .» نوریې نوسرنه
خلاصیږي چي دموکراسي
اوبشري حقونه نوڅه مانا؟
هغو وی چي پوه اوناپوه نه
ګوري بس غواړي چي
یوځای کارورته پیداکړي
اوله کوره یې راوباسي
،دفترونه او N.G.O
ګانووالاهم ملامت نه دي
اورته ویل شویدي چي
بایدښځینه کارکونکي
ولری ترڅویوه ښه غوښنه
پروژه یافنډپه لاس درشي
،هغه وي چي دوی هم خپل
تروسه ډیرکوښښ کوي چي
په خپل مرکزي ستاپ کي
ترنارینه وودښځولپاره
ډیرپوستونه اعلان کړي اوپه
ازموینه کي ترلسانسه
کسانویوې لړلوستي خورته
دلومړیتوب اوډالري معاش
حق ورکړي اوپه
خورادرناوي ورته ووایي چي
زموږدفترویاړلري چي
تاسوغوندي لوستي ښځه
په کارګماري همداحالت
دی چي هغه ورځ یوه تکړه
لوستي کس دشکایت په
ډول خوله غوږته رانیژدې
کړه او د بیکاری څخه
دسرتکولوپرمهال یې راته
وویل چي « یاره کاشکي زه
هم ښځه وای !! ترڅراوس
خوبه مي دکال دلومړی
ورځي څخه بیاتراوسه پوري
په ډالري تنخواګانودځان
لپاره یوښه کورپه ګروی
یاپه نقدورانیولای وای .» ده
زیاته کړه اوس چي زه
خوارکی نه واسطه لرم اونه
هم دکوم دفتردمشرسره
شناخت لرم دادی بیکاره
ګرځم خوګوره داخبري مي
تاته وکړي ستادي پام وي
اچپ اوسه اوچاته ونه وایي ا
ځکه چي په داځینوخارجي
مؤسیساتوکي
دکارکولوړتیایاډبله
واسطه اویاهم ښځمنتوب
دی زه خوارچی نه ډبله
واسطه لرم اونه هم هغه
دچاخبره ښځه یم دادی په
کارپسی لالهانده
اوسرګردانه ګرځم
اوهرسهارچی له کورڅخه
راوزم داهیله لرم چی نن به
نوکه خدای کول کارراته
پیداشي خوافسوس چی
همداسي ناهیلی بیرته
کورته ستنېږم
اودهلکومورته یوه بهانه
اوبله بهانه کوم چي
سباکارراکوي اوبل
سباکارراکوي اوس نوکه
رښتیاراباندی وایاست په
ډیرونوروخبرومی لاهم
باورنه کوي اوله ځانه سره
وایم چی دادسباوبل
سباژمني به ترڅوهمداسی
پاته کیږي اوکله به د یوښه
کارچانس په لاس راځي
ترڅودهلکودمورله
لغازوڅخه په خیراوخیرت
خلاص شم اولکه
دنوروکارمندانوغوندی زه
هم لوړمعاش ولرم
اودهیچاترمنت لاندی نه یم،
خپل می کوروي او خپل می
خوږاوخوشحاله ژوند

متصدی : سباوون

د بیا رغاونی په لور

معادن ذغال سنگ: استخراج غیرفنی؛ تلفات بیشتر

معادن ذغال سنگ که بخش عمده آن در شمال این کشور قرار دارد، از خطرناکترین معادن در جهان به شمار می رود.

مهندس محمد افضل عمری، رییس عمومی معادن ذغال سنگ در شمال می گوید سالانه صدها نفر در جریان کار در این معادن در اثر انفجارها جان می دهند.

برآوردها نشان می دهد که در مناطق شمالی کشور دست کم یازده معدن وجود دارد که به دلیل بهره برداری غیرفنی از آن، خطر تلفات جانی در آنها، همچنان موجود است.

معدن ذغال سنگ 'کرکر' که از بزرگترین معادن ذغال سنگ در کشور به شمار می رود، در ولایت بغلان موقعیت دارد. در اثر دو انفجار جداگانه در سالهای ۱۳۴۰ و ۱۳۶۰ خورشیدی در معدن ذغال سنگ کرکر، ۱۴۰ نفر جان دادند. از آن پس از تجهیزات روسی برای بهره برداری از این معادن استفاده می شد و تا حدودی از خطرات احتمالی آن کاسته بود، ولی در جریان جنگ های داخلی معادن ذغال سنگ از یک سو مورد استفاده بی رویه قرار گرفت و از سوی دیگر، تجهیزات کاری برای استخراج ذغال سنگ از این معادن تاراج شد.

ولسوالی دور افتاده دره صوف در ولایت سمنگان یکی دیگر از معادن بزرگ کشور را در خود جای داده است.

کارگران معادن ذغال سنگ دره صوف می گویند هر سال دست کم ده تن در جریان کار در معادن مختلف این ناحیه، جان خود را از دست می دهند.

این تلفات، معادن ذغال سنگ کشور را یکی از پرخطر ترین معادن جهان معرفی می کند؛ چون در معادن ذغال سنگ دره صوف، روی دواب، میخ زرین، نهرین و تخار کارگران با استفاده از ابزارهای خیلی ابتدایی و غیرحرفه ای به استخراج مواد می پردازند.

تا مدت ها تولیدات سنگ ذغال از این معادن که به بازارها نیز عرضه می شد، در اختیار دولت نبود، حتی هم اکنون از میان یازده معدن ذغال سنگ شمال، تنها معادن ولایت بغلان در انحصار دولت است.

سربازان و شبه نظامیان با فروش ذغال سنگ به مردم، مالیات می گیرند و بیشترین عاید را به جیب می زده اند.

اکنون این معامله در برخی مناطق به ترتیبی صورت می گیرد که در بدل هر تن ذغال سنگ، ۱۴۰۰ افغانی به دولت سپرده می شود.

به گفته کارگران معادن ذغال سنگ دره صوف، بهره برداری از این معادن به صورت "غیر عادلانه" صورت می گیرد: کارگرانی که پنج لاری سنگ ذغال از معادن استخراج می کنند، یک لاری به آنها تعلق می گیرد و چهار لاری دیگر حق گمارندگان آنها محسوب می شود.

ولی تولید ذغال سنگ از معادن ولایت بغلان در انحصار دولت است و درآمد ناشی از آن به هزینه دولت می ریزد.

دیگر معادن ذغال سنگ با این نوع معاملات، در نواحی اشپشتی بغلان، روی دواب، کرکر، دودکش، آهن دره، خوب دره، نهرین و تعدادی هم در ولایات تخار و نیز دره صوف سمنگان موجود اند.

از تولیدات این معادن برای تامین انرژی سوخت نه تنها مردم کابل و ولایات اطراف آن بهره می برند، بلکه گروه عظیمی از مردم ولایات شمال نیز مصرف کنندگان اصلی آن هستند.

از سوی دیگر، برخی کارخانه های بزرگ تولیدی ولایات شمال مانند کارخانه تولید سمنت غوری برای فراهم آوری مواد سوخت، به تولیدات این معادن روی می آورند.

معادن دره صوف از شهر ایبک، مرکز ولایت سمنگان، ۱۵۶ کیلومتر فاصله دارد که راه آن هم خیلی خراب و ناهموار است.

ساکنان این محل شکایت دارند که دولت هیچ توجهی به آنها ندارد.

محمد رحیم، از ساکنان دره صوف می گوید "معادن ذغال سنگ دره صوف در زمستان مورد دست برد افراد قرار می گیرد و در تابستان هم در اثر گرما در آن آتش سوزی روی می دهد".

او می افزاید "هر روزی که می گذرد، معادن شمال کشور به نابودی نزدیک تر می شوند".

محمد، باشنده دیگر دره صوف می گوید "دولت به فکر مراقبت از این معادن نیست و انفجارهایی که در این معادن روی می دهد نه تنها جان صدها تن را در معرض خطر قرار می دهد بلکه صدماتی بر معادن ذغال سنگ نیز وارد می کند".

معادن ذغال سنگ برای مردم دره صوف به یک منبع بزرگ درآمده تبدیل شده است؛ هزاران تن با درآمد ناشی از فروش ذغال این معادن، تامین معیشت می کنند.

این افراد هر روز صبح زود از خواب می خیزند و به سوی معادن می روند و شامگاه با دست پر به خانه بر می گردند.

داد الله، یکی از ساکنان دره صوف که از بیست و پنج سال پیش مشغول کار در معادن ذغال سنگ در شمال کشور است می گوید "گرچه دولت نظارت چندانی بر فروش این ذغالها ندارد ولی ما مجبور هستیم برای برخی افراد در این جا، پول بدهیم تا به ما اجازه کندن (استخراج) و فروش آن را بدهند".

مقامات ولایت سمنگان می گویند از زمان استقرار دولت انتقالی تاکنون دولت توانسته سالیانه در حد پانزده میلیون افغانی از این منبع، درآمد داشته باشد.

تولید انرژی برق از ذغال سنگ، یکی از برنامه ها در دستور کار وزارت معادن و صنایع است.

مقامات مسوول در ولایات شمال می گویند در سال ۲۰۰۴ میلادی هیات های از سوی این وزارت برای بررسی چگونگی استفاده از معادن برای تولید انرژی برق ماموریت های انجام داده اند.

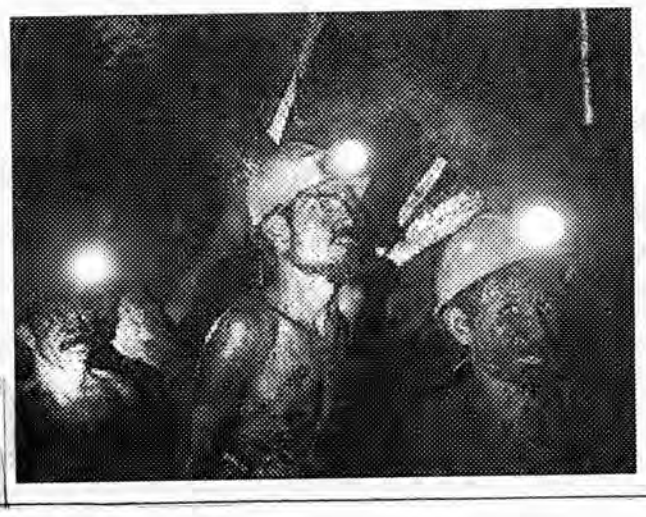

افغان کارگر شنه آسمان ته ناست دی ستوری شمیری

افغانستان او ترکمنستان که څه هم سره ۸۰۰ کیلومیتره ګډه پوله لری خو بیا هم داسی ښکاری چی دومره سره لری پرا ته هیوادونه دی چی ته به وایی ګډی اقتصادی همکاری خو یی یوه خوا پریږده هان دا چي سیاسی اړیکی هم سره نلری. خو په اصل کی داسی نده په کال ۱۹۹۱ میلادی کی کله چی ترکمنستان له پخوانی شوروی نه خپله خپلواکی تر لاسه کړه نو اړیکی یی له هغه وخت نه او بیا تر اوسه له خپلو سویلی هیوادو سره ډیری ښی روانی ساتلی او لایی هم د پیاوړتیا په لار کی هڅه کوی.

له ترکمنستان نه د (ترانس افغان) تر نامه لاندی د غازو د نل لیکی غزول چی د افغانستان له خاوری تیریږی د اقتصاد په برخه کی له افغانستان سره تړاو لری خو یو څه بل چی په سیاست کی دا دوه هیوادونه سره نښلوی هغه د نشیی توکو د قاچاق په لاره کی ګډه جګړه ده.

د (ترانس افغان) د پروژی په اساس به د ترکمنستان هیواد ګاز د افغانستان د خاوری له لاری پاکستان او بیا له هغه ځای نه هندوستان ته ولیږدول شی کارپوهان وایی که دا پروژه پیل شی نو د کابل او عشق آباد تر منځ به اړیکی ډیری پیاوړی شی. د دی ۳ ملیارد ډالری پروژی له مخی به ۵۰۰ کیلومتره د غازو نل لیکه د افغانستان له خاوری تیره شی او په کال کی به ۳۰ ملیارده متر مکعبه ګاز پاکستان او هندوستان ته ولیږدول شی چی افغانستان ته به په کال کی ترینه ۳۰۰ ملیونه دالره عاید تر لاسه شی. پایپلین پیل د ترکمنستان د عشق آباد د ګازی میدان نه شروع ده او بیا به د هرات او قندهار له سپین بولدک ولسوالی څخه په تیریدو د پاکستان خاوری ته ور ګډ شی.

دا پروژه په داسی اساسو شرایطو کی چی په ملیونونو کډوال را په کور شوی او په زرهاوو تنه پوځی کارپوهان او صاحب منصبان له دندو په یوه او بله بهانه لری کړای شوی خوراه خوړه ده.

د کابل چارواکی وایی په دی کار سره به ۳۰۰۰ تنو ته د کار زمینه برابره شی خو ترکمنان بیا وایی چی دوی ته یوه ستره ګټه دا ده چی که دا کار وشی نو دوی به د روسیی له هغه فشار نه خلاص شی چی اوس ورسره مخ دی. روسیه د ترکمنستان د ګازو په واردولو په دی هیواد خپل احسان اچوی او داسی به هم ورته وایی چی که ستاسو ګاز روسیه مصرف نکړی نو څوک به یی مصرفوی!.....

د دواړو هیوادو تر منځ در بریښنا د انرژی معاملی د ترکمن او افغان ملتو د اړیکو د نژدوالی بل مهم اړخ دی.

افغانستان دم ګړی په کال کی ۳۵۰ ملیون کیلواټه بریښنا چی ټول ټال بیعه یی شپږنیم ملیونه امریکایی ډالرو ته رسیږی له ترکمنستان نه اخلی تر څو د خپلو شمالی سرحدی ولایتونو د بریښنا اړتیاوی پری مرفوع کړی. د افغانستان د اوبو او بریښنا وزارت وزیر محمد اسماعیل خان ترکمنستان ته د خپل وروستی سفر وروسته وویل چی هیواد یی هوډ لری تر څو ۴۰۰ مګاواټه بریښنا له عشق آباد نه وپیری. هغه وویل چی له دی بریښنا نه به ۳۰۰ مګاواټه کابل او پاتی نوره به سرحدی ولایتونو ته په واک کی ورکړ شی.

له اسماعیل خان سره ترکتنی وروسته ترکمن ولسمشر صفر مردا نیازوف وویل چی د ګازو د دی ۳۵۰ کیلومتره نل لیکی د امنیت ساتنی کار او د پیل د پروګرام پر سر یی له افغان وزیر سره خبری کړی دی.

نیازوف وایی د پایپ لاین له پیل نه بیا ترکومه ځایه چی افغانستان ته ننوزی لګښتونه پر دوی دی او پاتی نور به په خپله افغانستان په غاړه واخلی.

اوس اصلی خبره دا ده چی ولی د پایپ لاین کار نه پیل کیږی؟؟ ایا یوازی لګښتونه د دی کار د پیل خنډ دی؟؟

نړیوال بانک او یو شمیر نورو بهرنیو بانکونو د هغو لګښتو د یوی اندازی ورکولو تړ وهلی چی په افغانستان کی پر پایپ لاین لګیږی.

خو یوازی لګښتونه ضرور دی؟؟؟

په هر بل هیواد کی به پیسی مهمی وی خو په افغانستان کی یو څه بل هم دی چی هغه امنیت دی افغان ولسمشر حامد کرزی په کال ۱۳۸۱ کی ترکمنستان ته په خپل سفر کی له خپل ترکمن سیال سره د ترانس افغان پروژی تړون لاسلیک کړ خو څه کم او زیات څلور کاله په دی تړون تیر شوی خو بیا هم هیڅ پرمختګ نه لیدل کیږی پوښتنه کیږی چی ولی؟؟

دی پوښتنی ته تر اوسه چا سم کوټلی ځواب نه دی ورکړی.

هغه ۳۰۰۰ کسان چی ویل کیدل ورته به په پایپ لین کی کار ورکول کیږی تر اوسه په تمه دی.

امتیازاتی برای ایران

محتوای پیشنهادهای گروه ۱ + ۵ که هفته گذشته در اجلاس وزیران خارجه این کشورها در وین به تصویب رسید هنوز انتشار نیافته است اما انتظار می رود شامل امتیازهایی برای ایران در مقابل تغییراتی در برنامه های هسته ای این کشور به خصوص در زمینه تعلیق غنی سازی اورانیوم باشد. برخی منابع از کمک خارجی به ایجاد رآکتورهای هسته ای صنعتی، تامین سوخت مورد نیاز نیروگاه های اتمی، و امکانات تجاری به نفع ایران، از جمله کمک به عضویت این کشور در سازمان تجارت جهانی، به عنوان پیشنهادهای ارایه شده نام برده اند.

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در شماره روز دوشنبه، ۵ جون، نوشت که در مجموعه پیشنهادهای ارایه شده به ایران، علاوه بر تضمین فروش طیارات ارباس توسط کشورهای اروپایی، ایالات متحده قبول کرده است تا قطعات طیارات مسافربری بوئینگ را نیز در اختیار ایران قرار دهد. برخی ناظران گفته اند که پیشنهادهای ۱+۵ حاوی اقداماتی علیه ایران در صورت رد این طرح از سوی جمهوری اسلامی نیز هست. در نخستین واکنش یک مقام ارشد جمهوری اسلامی نسبت به ماموریت خاویر سولانا در تهران، منوچهر متکی، وزیر خارجه ایران، گفته است که پیشنهادهای ارایه شده به دقت بررسی خواهد شد.

به گزارش رادیو دولتی ایران در روز سه شنبه، آقای متکی گفته است که جمهوری اسلامی پاسخ خود را در فرصتی که لازم است ارایه خواهد داد. آقای متکی گفته که موضع جمهوری اسلامی روشن است و افزوده که در صورتی که منافع جمهوری اسلامی محفوظ باشد، این کشور ظرفیت آن را دارد تا اطمینان های لازم را در مورد صلح آمیز بودن فعالیت های هسته ای خود بدهد. جمهوری اسلامی همواره بر صلح آمیز بودن برنامه های هسته ای خود تاکید ورزیده اما تا کنون از قبول خواست های مندرج در قطعنامه های اخیر شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی و بیانیه شورای امنیت برای توقف غنی سازی اورانیوم خودداری ورزیده است. مقامات ایرانی گفته اند که پاسخ خود به پیشنهادهای دریافت شده را بعدا اعلام می کنند اما در تهران، برخی از روزنامه های طرفدار اصولگرایان پیشاپیش علیه پذیرش این پیشنهادها هشدار داده اند.

د میدان وردګو په ولایت کی ...

چی پدی غونډه کی د وردګو دولایت د والی محمد جبار نعیمی په وینا پرانیستل شوه چی دا دوهمه غونډه وه چی پدی ولایت کی ترسره کیږی چی لومړی غونډه یی د دی ولایت دجلریز په ولسوالی او دوهمه یی دسیداباد په ولسوالی کی ترسره شوه پدی غونډه کی د دایاك د پروسی مسوولینو سربیره دوردګو دولایت قومی مشرانو، جهادی قوماندانانو او ددی ولایت اوسیدونکو برخه اخیستی وه. همدارنګه محمدجبار نعیمی د دایاك پروسه پدی ولایت کی بریالی وبلله او دخلکو استازو او جهادی قوماندانانو ژمنه وکړه چی دی پروسی سره به همکاری وکړی او خپل وړاندیزونه یی ددی ولایت والی ته وړاندی کړل، چی پدی غونډه کی د دایاك مسوول هم وینا وکړه او دمسوولینو څخه یی دبیا رغاونی دکارونو دشروع کیدو په برخه کی غوښتنه وکړه او پدی ولایت کی یی دکلینیکونو مکتبونو دخلو دپاکو اوبو برابرولو او دټول ګټو موسسو جوړولو ته پاملرنه وبلله او همدارنګه ددی غونډی برخه والو ددی ولایت د امنیت په ټینګولو او د دولت سره دهمکاری ژمنه وکړه چی دا غونډه د همدی ورځی په دریو بجو پای ته ورسیده.

ناټو د افغانستان پر ....

هغه وویل د بروکسل په غونډې کې به د افغانستان په سویل کې د وروستیو ناکراریو او په ځانګړې توګه د بمي اوځانمرګي بریدونو په اړه سلامشورې وشي.

«ځیني مسایل لکه ځانوژونکي بریدونه او د چاودیدونکو توکو ځای پرځای کونه چې په دې وروستیو کې زیات شوي د پوځي قومندانانو له لوري په سمه توګه ارزول کیږي او د بروکسل غونډه به دا هم وځیږي چې آیا موږ سمه استراتیژي غوره کړې ده، آیا زموږ د ځواکونو شمیره سمه ده او آیا زموږ روان عملیات په اوسني شرایطو کې سم دی»

په افغانستان کې د ناټو ملکي ویاند یو ځل بیا ټینګار وکړ چې که څه هم د ناټو ځواکونه په افغانستان کې له ځینو ننګونو سره مخامخ دي خو دغه غونډه به د افغانستان پر وړاندې د ناټو ژمنو ته یو ځل بیا نوې بڼه ورکړي

په بروکسل کې د ناټو د غړو د هیوادونو غونډه چې د افغانستان پر امنیتي مسایلو به سلامشوري وشي په داسې مهال جوړیږي چې په د وروستیو کې د نا امنیو له امله سل ګونه کسان په دغه هیواد کې وژل شوي دي.

ځیني "بلواګر" پیژندل ...

ښاغلي صالح وویل «ددغو په ډله کې لس کسان د مظاهرو پارونکي دي. چې له یوشمېر وړو باندونو سره تړاو لري. او دغه باندونه غواړي چې وضیعت نا ارامه کړي. خو تردې دمه ددغو ډلو او لویو سیاسي ډلو ترمینځ داړیکو د شته والي په اړه کوم ثبوت نشته» ښاغلي صالح زیاته کړه چې ګڼ شمېر نورو نیول شویو هم په دغه پیښه کې په لاس لرلو اعتراف کړی. او د پېښې سره د نورو تړلو کسانو یو نوم لړ یا فهرست هم لري چې له مخې به یې ټول کسان ونیول شي.

«داوخت یې یوشمیر له خپلو سیمو بې ځایه شوي خو معلومات یې په اړه لرو او حتما به یې نیسو»

د ملي امنیت مشر وویل تردې دمه دانشي ویلای چې په دغه پیښه کې به سیاسي ډلې لاس ولري او که نه.

خو ددې موضوع او د پېښې وروستي جزئیات یې په پلټنو پورې وتړل. او پلټنې یې هم وخت نیونکې وبللې. په کابل کې د جوزا داتمې ورځې د پېښې د مخنیوي په برخه کې د ملي امنیت پر اداري هم نیوکې کیږي خو ښاغلي صالح وویل اداري یې په هغه ورځ لازمي هڅې وکړي. د ښاغلي صالح نه په پنجشیر کې پرده د برید له کیدو هم پوښتنه وشوه خو ده په ځواب وویل چې یوشمېر نور کارونه هم دده په اړه شوي چې په مناسب وخت کې به یې څرګند کړي. داسې رپوټونه وو چې دوه اونۍ وړاندې پر نوموړي دده په پلرني ولایت کې برېد شوی و خو جزئیات یې په ډاګه نشول. همدا راز دافغانستان د کورنیو چارو دوزارت مرستیال عبدالجبار ثابت د پولیسو له کړنو نتګه کړې او ویلي یې دي چې دورته پیښو سره د مبارزې په ډګر کې نورو پرمختللو امکاناتو ته اړتیا لري.

مردم چگونه داوری ...

یکی ناقص شمردن ومعیوب تلقی کردن اجراأت شورای ملی و دست کم گرفتن فیصله ها وتصمیم شورای ملی.

دو دیگر پا فشاری کردن بر نظرات و خواسته های خودی شخصی وسلیقه یی که نتایج و اثرات چنین عملکرد ها را عملاً در جامعه و در سطح کشور علناً و عملاً می بینیم و شاهد هستیم.

بااین عملکرد این پرسش به میان میأید که آیا ما واقعاً بایک قحط الرجال و حشتناک رو بروهستیم یا اینکه کار کرد های شورای ملی فاقد اعتبار واهمیت است؟

مردم درین میان چگونه داوری بکنند که مرتکب گناه و تمرد نشوند.

نامه وارده

به اداره محترم روزنامه اراده !

نخست سلام واحترامات مزید خویش را خدمت تمام کارکنان آن اداره تقدیم نموده امیدوارم مضمون ارسالی ام را بدست نشر سپرده ممنون سازید.

آفتاب به دو انگشت پنهان نمی شود!

جنگ یگانه پدیده ایست که مردم افغانستان با آن از سالیان درازی دست وپنجه نرم می کنند واثرات این جنگ بصورت واضح در کشور ما معلوم است واین جنگ، جنگی نیست که مردم افغانستان خود در بوجود آوردن آن نقش اساسی داشته باشند، بلکه این جنگ یک جنگ تحمیلی بوده که کشور های بیگانه بخصوص کشور پاکستان در آن نقش اساسی داشته ودارد و آن بدلیل اینست که پاکستان مرز مشترک و وسیع باکشور ما دارد وبرعلاوه از داشتن مرز مشترک، داشتن مشترکات لسانی وفرهنگی از عوامل دیگریست که دست پاکستان را در مداخله علیه افغانستان بازنگهمیدارد. ادعای ما براینکه پاکستان در امور داخلی افغانستان مداخله میکند سخن بی اساس نبوده، بلکه خود مقامات پاکستان این موضوع را به وضاحت بیان نموده اند به طور مثال پرویز مشرف رئیس جمهور پاکستان در مصاحبه ایکه هفته قبل با تلویزیون خیبر پاکستان داشت اظهار نمود، زمانیکه پاکستان به مجاهدین کمک مینمود بخاطر این بود که پاکستان از روس خطراحساس میکرد وطالبان را بخاطری حمایت کرد که جبهه متحد شمال با رقیب هسته ئی پاکستان(هند) ارتباط نزدیک داشت.

در این سخنان مشرف دلایل غیر منطقی اظهار گردیده که خود تضاد ومداخله پاکستان را برملامیکند. ادعای دیگر براینکه دولتمردان پاکستان تا حال در امور داخلی کشور ما دخالت میکنند سخنان رهبرجمعیت علمای پاکستان مولوی فضل الرحمن در دیداری که با من موهن سنگ صدراعظم هندوستان هفته قبل در دهلی داشتند از نفوذ خود در گروه مخالف دولت افغانستان (طالبان) صحبت نمود که این خود دلیل بر این است که کشور پاکستان از راه های مختلف میخواهد باعث ناامنی و بی ثباتی در کشور ما گردد.

وزیر اطلاعات پاکستان محمد علی درانی میگوید که تروریزم از افغانستان وارد پاکستان میگردد، حال آنکه به همه معلوم وهویداست که مکاتب وآموزشگاه های تروریستی از سالهای گذشته تا حال در پاکستان موجود است واز آن در متشنج ساختن امنیت منطقه وجهان استفاده میشود.

از سخنان وزیر اطلاعات پاکستان این موضوع روشن میشود که پاکستان بخاطر تبرئه کشورش وقت ناوقت این سخنان را اظهار مینماید که افغانستان در مناطق بلوچستان و وزیرستان دخالت مینماید، حال آنکه این کاملاً اشتباه محض بوده ومیخواهند اذهان مردم رامخشوش ساخته پرده روی اعمال زشت وجنایتکارانه خود در منطقه بیاندازد.

همت از حصه سوم خیرخانه

اراده
زیرنظر هیات تحریر انتشار میابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: سهراب دیدار
اراده در ویرایش وپیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر ۹۵)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد مسعود "ستانکزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یك شماره ۳ افغانی

ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar Mobil Phone: 070222726
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com